

دکتر باقر پور کاشانی

جسمانیت رقیق و لطیف فرشتگان

جسمانیت رقیق و لطیف فرشتگان

بینید فرشته‌هایی که می‌گویند بال دارند در قرآن هم آورده. بعضی از این‌ها سه تا بال دارند، بعضی‌هایشان چهار بال دارند. اینکه بال دارند، کمیت در ارتباط با بال‌شان هست، این نشانه از جسمانی بودن آن‌ها دارد.

وگرنه برای حقیقت مجرد، بال معنا ندارد، حقیقت مجرد، صعود و حرکت برایش معنی ندارد، نزول برایش معنی ندارد، فرود برایش معنی ندارد! این شیئی که حرکت می‌کند، حقیقتی جسمانی هست. منتها اجسام لطیف و رقیق هستند. مثلاً مثل این میز نیستند، مثل دست من نیستند، بلکه لطیف و رقیق هستند، قابل رؤیت نیستند به صورت عادی؛ مگر کشفی صورت بگیرد.

اما این‌ها دارای طول هستند، دارای عرض هستند، دارای حرکت هستند، تمام ویژگی‌هایی که یک جسم باید داشته باشد را دارند؛ منتها ویژگی جسم متراکم را ندارند، مطلق جسم و ویژگی‌هایش را دارند.

لذا در آیه ﴿تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ﴾، این ﴿تَنْزَلُ﴾ نازل می‌شوند ملائکه، این نزول نشان‌دهنده حرکت هست! این نشان می‌دهد جسمانی هست! وگرنه شیء مجرد حرکت نمی‌کند!

این نکته‌ای که باید توجه کنیم با توجه به روایات این گونه هست. هر چند که جمعی از فلاسفه گفتند مجرد هستند، البته جمعی که گفتند مجرد نسبی هستند، مرادشان همین جسم لطیف و رقیق هست، مشکلی ندارد.

اما اگر مجرد تام و تمام بخواهند در نظر بگیرند نه! بر اساس و آیات و روایات، این ملائکه مجرد تام و تمام نیستند.

تمام

اللَّهُمَّ عَجِّلْ لَوْلِيِّكَ الْفَرَجَ وَأَقِمْنَا بِخِدْمَتِهِ